

İSMİYLE MÜSEMMA, MÜSTESNA BİR ŞAHSİYET: PROF. DR. AHMET BİLGİN

Prof. Dr. Ramazan Çağlayan*

Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nden 1992 yılında mezun olmuş yine aynı üniversitede lisansüstü öğretime başlamıştım. Ahmet BİLGİN ismine 1994 Mart'ında yapılan mahalli idare seçimleri sonrasında duymaya başlamıştım. Zîra Ahmet BİLGİN Diyarbakır Büyükşehir Belediye Başkanı seçilmişti. Sonraki yıllarda zaman zaman basın ve yayın kuruluşlarında muhtelif vesilelerle bu isminin yer almasına şahit olduk. Ancak şahsen tanışıklığım olmadı.

Aradan yıllar geçmişti. Erzincan Hukuk Fakültesi'nde görev yaparken yanılmıyorsam 2000'li yılların başlarında Ahmet BİLGİN ismiyle tekrar karşılaştım. Bu karşılaşma Hoca'nın Hukuk Fakültesi Dergisi'ne yayınlanmak üzere bir makale göndermesi vesilesiyle olmuştu. Hoca ile şahsen karşılaşmam ve onu yakinen tanımama vesile olan üçüncü karşılaşmam 2004 yılında Kırıkkale Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nde göreve başlamam ile gerçekleşti. Bu fakültede göreve başladığımda, fakültenin kadrolu öğretim üyeleri arasında Prof. Dr. Ahmet BİLGİN ismi de yer almaktaydı. Ancak 2010 yılına kadar sıcak ve samimi ilişkimiz olmadı diyebilirim. Münasebetimiz, ders aralarında veya fakülte toplantılarında zaman zaman karşılaşmaktan ibaretti.

Hocayı yakinen tanımam 2010 yılında, fakülteye dekan atanması vesilesiyle gerçekleşti. Dönemin rektörü Prof. Dr. Ekrem YILDIZ hoca, Ahmet BİLGİN'in dekanlık vazifesini üstlenmesini istiyor, hoca da buna pek sıcak bakmıyordu. Rektör bey beni çağırarak Hocayı dekanlık konusunda ikna etmeye yardımcı olmamı söyledi. Bunun üzerine ben de hocaya giderek dekanlık görevini üstlenmesinin iyi olacağını ve kendisine her türlü destek ve yardımı yapabileceğimi ifade ettim. Hoca da dekan yardımcılığı görevini üstlenmem ve fakültenin her türlü işini ifa etmek şartıyla kabul edebileceğini söyledi. Böylece hocayla birlikteliğimiz başlamış oldu. Fakültede hoca dekan ben yardımcısı olmak üzere, üniversite yönetim kurulu üyeliği, üniversite senatosu senatörlüğü gibi resmî görevlerdeki birlikteliğimiz yaklaşık on yıl devam etti.

Hocayla beraber görev yaptığımız süre içinde yurt içi ve yurt dışı seyahatlerimiz oldu. Bunlardan birisi 2014 yılında gerçekleştirdiğimiz ve bir hafta süren Cezayir seyahatimizdir. Bu seyahatte Hocanın Arapça'ya olan vukûfiyetine yakinen şahit oldum. Bu konuya ilişkin şu

* Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Hukuk Fakültesi İdare Hukuku Ana Bilim Dalı öğretim üyesi, Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Adalet Meslek Yüksekokulu Müdürü.

hatıraları aktarmak istiyorum. Cezayir’de, Başkent’e yaklaşık 50 km uzaklıkta olan Bilida Üniversitesi’nde Hoca Arapça bir konferans vermişti. Ertesi gün sabah üniversiteye geldiğimizde, Cezayir Adalet Bakanı’nın bizimle görüşmek için üniversiteye geldiği söylendi. Adalet Bakanı geldiğinde Hocayı kastederek “duydum ki, sizden Arapça öğrenmemiz gerekiyormuş” ifadesiyle söze başladı. Bu arada şehrin adı olan “Bilida” kelimesinin ne anlama geldiğini Araplara sorduğumuzda bilmediklerini söylediler. Hoca, bunun aslında “beldecik” demek olan “büleyda” kelimesi olduğunu, Fransızların “Bilida” şeklinde telaffuz etmeleriyle yerleştiğini ifade etti. Ö günlerde Cezayir’de Cumhurbaşkanlığı seçimi olduğundan panolarda, duvarlarda dönemin Cezayir Cumhurbaşkanı’nın ismi olan “Abdulaziz Buteflika” ismi yer alıyordu. Ben “Buteflika” kelimesinin anlamını sorduğumda Araplar bilmediklerini söylediler. Cevap yine Hoca’dan geldi. Bu kelimenin aslında “Ebu Teklifa” olduğunu söyledi. Cezayirli Hoca’nın edebi bir şekilde Arapça konuşmasına hayran kalmışlardı... Burada şunu ifade edeyim ki Hoca, Arapça yanında çok iyi derecede Farsça ve İngilizce de bilmektedir.

Hocayla bir diğer yurt dışı seyahatimiz, 2017 yılında gerçekleşen ve yaklaşık on gün süren İspanya (Endülüs) seyahatimizdir. Gırnata, Kurtuba, Sevilla, Malaga illerini kapsayan çok güzel ve aynı zamanda çok hüznü verici gezimiz gerçekleşti. Bir şehirden diğerine giderken otobüste yaklaşık 2-3 saat süren seyahat boyunca, Endülüs tarihi hakkında verdiği bilgiler ve yaptığı tahliller, Hoca’nın derin bir tarih bilgisine sahip olduğunun göstergesiydi.

Hoca ile gerçekleştirdiğimiz bir Güneydoğu seyahatimiz var ki, unutmam mümkün değil. Bu seyahatimiz 2015 baharında, Diyarbakır, Mardin, Batman, Bitlis, Tatvan’ı kapsayan ve yaklaşık 10 gün süren bir seyahattir. Hoca’nın mihmendarlığında seyahat, ayrı bir güzelliğe bürünmüştür. Bu seyahatin bende bıraktığı izlerden bazıları aktarmak istiyorum. Hoca bu yöreyi ve insanlarını çok iyi tanıyor. Aynı şekilde yöre insanı da Hoca’yı iyi tanıyor. Şunu hemen söylemeliyim ki, yöre insanı nezdinde Hoca, hocalığı ve bilgisi yanında belki daha fazla “başkanlığı” ve başkanlığı süresinde yaptığı hizmetlerle tanınıyor. Diyarbakır’a yaptığı hizmetler, muhâlif-muvâfık herkes tarafından takdirle ve sitâyişle ifade ediliyor. Diyarbakır’ın, Hoca’dan önce ve sonra böyle bir hizmet görmediğini açık yüreklilikle söylüyorlar. Gerçekten Diyarbakır’ın, tarihî eserleri, Türkiye’de benzeri bulunmayan geniş caddeleri, kavşak ve geçitleriyle görülmeye değer bir şehrimiz olduğuna şahit oldum. Yöre insanının misafirperverliği, yemekleri, görülmeye değer tarihî yerleri konusunda söz söylemenin gereksiz olduğunu ifade etmekle iktifa edeceğim. Ancak Kızıltepe’deki “Cifni”yi ve Bismil’deki “Bismil tava”yı zikretmeden geçemeyeceğim...

Bir kişiyi tanımış olmak için ya onunla ortak iş yapmalısın ya da seyahat etmiş olmalısın şeklinde bir söz vardır. Ben ikisini de yapmış olduğumdan Hocayı yakinen tanımış olduğumu söyleyebilirim. Hoca’da şahit olduğum üstün vasıflardan ilki çok kuvvetli bir hafızaya sahip olmasıdır. Okuduğu ya da işittiği bir hususu, harfi hafine hafızasında tutabilme yeteneğine sahiptir. Bu bağlamda, her konuda geniş bir bilgi birikimi yanında, hafızasında Arapça, Farsça ve divan edebiyatından yüzlerce şiir bulunmaktadır. İkinci belirgin özelliği yardımseverliği ve dostlarını asla yarı yolda bırakmaması diyebilirim. Bu sebepten dolayı dost halkası çok geniştir. “Kıyas-ı nefis mîzan-ı adâlet” sözü hep dilindedir ve davranışlarını da bu ilke doğrultusundadır. Kişisel yaşadığım bazı sıkıntılarda sonuna kadar yanımda olduğunu hissettirmesinden dolayı

da ömür boyu minnettarım. Hoca'nın belirgin bir vasfı da ismiyle müsemma olacak şekilde, gerçekten bir "bilgin" olmasıdır. Kendi uzmanlık alanı olan hukuk tarihi yanında, hukukun diğer alanları, tarih, felsefe, insan hakları, siyaset bilimi gibi alanlarda derin bilgi birikimine sahiptir. Bunlar yanında İslam tarihi, İslam hukuku, fıkıh, hadis, tefsir alanındaki bilgi birikimiyle Türkiye'de önde gelen şahsiyetlerdendir. Çeşitli sohbet ortamlarında, falan yazarın filan eserinin şu cildinin şu sayfasında şu ibareler geçmektedir şeklinde açıklamalarına çok şahit olmuşumdur.

Ahmet BİLGİN hocanın üstün vasıfları hakkında ne söylesem eksik kalacaktır. Gerçekten kendisi "bilgin" bir insandır. Hocanın DPT'de uzun süre görev yapması, belediye başkanlığı yapması, devlette bazı üst düzey görevlerde yer alması, resmî görevli olarak başta İngiltere, Hollanda, Amerika, Japonya olmak üzere birçok ülkelerde bulunması, onun siyasî ve idarî konularda otorite olmasına katkı sağlamıştır. Türkiye'de "Hoca" sıfatı belki de en fazla ona yakışmaktadır. Onunla tanışmam, uzun süre birlikte görev yapmam, onun dostluğuna mazhar olmam, bu dünyada sahip olduğum en güzel hazinelerden birisidir demem meramımı anlatmaya herhalde kâfidir. Değerli Hocam ve büyüğüm, ömrüm boyunca sizi sevgiyle, saygıyla ve minnetle yâd edeceğim. Saygı, selam ve hürmetle...